

Arkivsak-dok. 26/01283-1
Saksbehandler Kjell Sverre Strøm

Saksgang Møtedato
Viltutvalget 27.04.2026

Revisjon av forskrift om åpning av jakt, fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort i Heim kommune, Trøndelag

Kommunedirektørens innstilling:

Heim kommune sender følgende forslag til forskrift om åpning av jakt, fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort i Heim kommune, Trøndelag på høring:

Forskrift om åpning av jakt og fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort, Heim kommune, Trøndelag

Hjemmel: Fastsatt av Heim kommunestyre [dato] med hjemmel i lov 20. juni 2025 nr. 102 om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven) § 9 fjerde ledd og § 42 første ledd og forskrift 8. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt § 5 og § 6.

§ 1. Adgang til jakt

Det åpnes for jakt på elg, hjort og rådyr i Heim kommune.

§ 2. Minstearealer for elg, hjort og rådyr

Minsteareal for godkjenning av vald og fellingstillatelse er som angitt i tabellen:

Vald navn	Elg minsteareal i daa	Hjort minsteareal i daa	Rådyr minsteareal i daa
Halsabygda storviltvald	8000	600	1000
Betna og Vågland	8000	700	1000
Valsøyfjord	8000	3000	1000
Lerviklandet, Rodal og Engdal	8000	900	1000
Rabbo/ Hollamarka	8000	1000	1000
Roberget utmarkslag	8000	600	1000
Vinje Storviltområde	8000	900	1000
Driftsplanområde Vest	8000	900	1000
Sengsdal	8000	600	1000
Hellandsjøen og omegn	8000	400	1000

Ytre Snillfjord Storviltområde	8000	400	1000
--------------------------------	------	-----	------

§ 3. *Fellingsavgift for elg og hjort*
Fellingsavgift kreves inn etter forskrift 15. mai 2011 nr. 537 om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort § 6, jf. viltressursloven § 9 fjerde ledd. Satser for fellingsavgift settes til maksimal sats for fellingsavgift gitt i Stortingets budsjettvedtak.

§ 4. *Ikrafttredelse og opphevelse*
Forskriften trer i kraft samme dato som den blir kunngjort i Norsk Lovtidend.

Fra samme tid oppheves forskrift 2024-01-25 nr. 144 om adgang til jakt og minsteareal for jakt etter hjortevilt, Heim kommune, Trøndelag.

Høringsfristen settes til 01.06.2026

Vedlegg i saken

Ingen

Bakgrunn for saken

Behov for revisjon av kommunal forskrift for åpning av jakt og fastsetting av minsteareal for elg, hjort og rådyr og fastsetting av fellingsavgifter for elg og hjort

Saksfremstilling

Fellingsavgift

Stortinget har behandlet forslag til ny lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven). Loven skal erstatte lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven). Lovteksten er vedtatt (02.juni 2025) og ferdig, men ikke tredd i kraft ennå. Ny lov vil tre i kraft den 1. juli 2026.

Viltressursloven viderefører viltlovens krav om at kommunen må fastsette forskrift for å åpne for jakt på elg, hjort og rådyr og for fastsetting av minsteareal (viltressursloven § 42). En rekke kommuner har fastsatt forskrifter som både åpner for jakt på hjortevilt og fastsetter minsteareal i samme forskrift, mens fellingsavgifter er i hovedsak fastsatt gjennom kommunale budsjettvedtak eller gebyrregulativ.

Den nye loven innfører et krav om at kommuner som ønsker å fastsette og kreve inn fellingsavgift for hvert dyr som felles av elg og hjort, må gjøre dette i forskrift, jf. viltressursloven § 9 fjerde ledd. Fellingsavgiftene må fastsettes innenfor rammer fastsatt av Stortinget. Landbruksdirektoratet anbefaler at kommunene fastsetter én felles forskrift for åpning av jakt, fastsetting av minsteareal, og for fastsetting av fellingsavgifter.

Gjeldende [forskrift om åpning av jakt og minsteareal i Heim kommune](#) ble fastsatt av kommunestyre 25.januar 2024.

Bestemmelser om fellingsavgift har Heim kommune fastsatt i [Mål og retningslinjer for forvaltning av hjorteviltet i Heim kommune](#), sist vedtatt i Heim kommunestyre 11.04.2024. Her er det fastsatt at maksimumssatser som fastsettes av miljødirektoratet brukes for voksne (både elg og hjort), mens det brukes ½ sats av voksen på kalv.

Minsteareal:

Etter at forrige forskrift ble revidert, har Hollamarka, Rabbo og Roberget bestandsplanområde blitt delt i to. Fastsatt minsteareal på 600 daa passer i forhold til ønsket uttak av hjort for Roberget utmarkslag, men ikke for Rabbo/Hollamarka. Ved utarbeidelse av siste bestandsplan hadde Rabbo/ Hollamarka forslag om årlig uttak på 45 hjort. Planområdet har et godkjent tellende areal på 46.841 daa. Det ble i 2024 felt 41 hjort og i 2025 felt 40 hjort. Dersom man legger godkjent tellende areal til grunn og mål om uttak av 45 dyr årlig, vil man få et areal bak hvert dyr på 1041 daa.

Kommunedirektørens vurdering

Begrepet minsteareal har to rettsvirkninger:

- 1) Størrelsen på det tellende arealet som normalt skal ligge til grunn for hver fellingstillatelse som jaktrettshaverne har krav på. Tellende areal er det arealet som legges til grunn ved tildeling av fellingstillatelser. For rådyr, elg og hjort skal hovedsakelig arealer av produktiv og uproduktiv skog og arealer av myr under skoggrensa regnes med.
- 2) Areal-størrelsen på det minste sammenhengende området som offentlig myndighet kan godkjenne som et vald.

Det er i overordna forvaltningsplan for Heim kommune en målsetting om at forvaltningen av hjorteviltet skal styres ved hjelp av bestandsplaner. Oppsplitting av eksisterende forvaltningsområder til små vald som ikke er store nok til å lage bestandsplaner, er ikke ønskelig. Derfor er det viktig at minstearealet ikke settes for lavt.

I henhold til forskrift om forvaltning av hjortevilt kan det fastsettes ulikt minsteareal for ulike arter og for ulike deler av en kommune. I kommentarene til forskriften framkommer det at hovedregelen er ett minsteareal per kommune for hver art, men at det imidlertid kan fastsettes forskjellige minsteareal i ulike deler av en kommune dersom det er vesentlig forskjell på beitegrunnlag, bestandstetthet eller skadepress. Bestandsdynamikken hos hjorten gjør at den ikke fordeler seg likt i geografien. Dermed vil noen ha betydelig mer hjort enn andre. Fra at det for noen år siden var en lik målsetting i alle valdene om bestandsreduksjon på hjort, har reduksjonen nå medført at flere områder vil stabilisere bestanden. For hjort er det tidligere fastsatt forskjellige minsteareal i ulike deler av kommunen på grunnlag av vesentlig forskjell i bestandstettheten. Sett hjort data, vårtelling av hjort og fellingsstatistikk understøtter at det fortsatt er store forskjeller i bestandstettheten i kommunen.

Endring av minstearealet slik det foreslås, vurderes ikke å være begrensende for handlingsrommet for vedkommende vald. Kommunen har i behandling av bestandsplaner/avskytingsplaner/tildelinger mulighet til å fravike det fastsatte minstearealet med 50 prosent opp eller ned. Avvik fra minstearealet er et enkeltvedtak som skal gjelde et bestemt geografisk område og for en bestemt tidsperiode.

Kommunedirektøren anbefaler at minstearealet for valdet Rabbo/ Hollamarka endres fra 600 daa til 1000 daa. Ellers ingen andre endringer av minsteareal i denne revisjonen av forskriften.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunen fastsetter én felles forskrift for åpning av jakt, fastsetting av minsteareal, og for fastsetting av fellingsavgifter. Det anbefales også at fellingsavgiftene settes til maksimal sats for fellingsavgift gitt i Stortingets budsjettvedtak, både for voksne og kalv. Dette begrunnes med at satsene blir mer forutsigbare og ikke minst at behovet for maksimal innkreving er til stede. Viltfondet har hvert år siden 2021 blitt redusert.

Før ny forskrift fastsettes må berørte interesser varsles, jf. forvaltningsloven. Kommunen må påse at saken er tilstrekkelig opplyst før forskrift fastsettes. Relevante offentlige organer, berørte parter og organisasjoner må gis anledning til å uttale seg i saken. Forvaltningsorganet bestemmer på hvilken måte forhåndsvarslingen skal foregå og kan sette frist for å gi uttale. Det anbefales at høringsfristen settes til 01.06.2026